

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 840

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 13 september 2023

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Onderzoek door Energyville voor ondergronds brengen van gelijkstroomhoogspanningslijnen - Stand van zaken (2)

In 2022 diende EnergyVille, op vraag van de Vlaamse minister van Innovatie, het onderzoeksprogramma 'Innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen' in, waarna de minister met gulle hand maar liefst 14 miljoen euro Vlaamse steun toekende om gedurende de volgende vier jaren "innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningslijnen" te zoeken.[\[1\]](#)

Uit het antwoord van de minister op mijn schriftelijke vraag nr. 497 van 23 maart 2023 bleek echter dat dat onderzoeksprogramma op het ogenblik van de subsidietoekenning niets meer dan een lege doos was. Nog volgens de minister betrof het een onderzoeksprogramma dat eerst nog volledig verder moest worden uitgewerkt, waarbij de zaken die in aanmerking zouden kunnen komen voor verder onderzoek bovendien zelfs nog goedgekeurd dienden te worden door de Vlaamse Regering.

Tot slot stelde de minister wat betreft het onderzoeksprogramma een jaarlijks voortgangsrapport in het vooruitzicht, alsook verzekerde hij dat de voortgang van het onderzoek voor de brede bevolking zou gecommuniceerd worden op de Energyville-website.

1. Kan de minister verduidelijken wat de stand van zaken is wat betreft het verder uitwerken en de goedkeuring van het hoger beschreven met Vlaams overheidsgeld gesubsidieerde onderzoeksprogramma? Graag een schematische weergave van welke items exact in dit door de Vlaamse Regering gefinancierde onderzoeksprogramma uiteindelijk door Energyville zullen worden onderzocht, alsook de datum waarop alsnog het gedetailleerde onderzoeksprogramma werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering.
2. Hoeveel van de 14 miljoen euro toegekende steun werd intussen al effectief uitbetaald aan Energyville? Indien voormeld bedrag nog niet volledig werd uitbetaald, op welke wijze en onder welke voorwaarden zal het resterende subsidiebedrag dan aan Energyville worden uitgekeerd?
3. Wanneer dient Energyville haar eerste jaarlijkse voortgangsrapport aan de Vlaamse Regering voor te leggen, op welke data dienen de daaropvolgende voortgangsrapporten uiterlijk ter beschikking gesteld te worden, en op welke datum moet het eindrapport van het onderzoeksprogramma uiterlijk afgeleverd worden?
4. Waar kunnen burgers, zoals aangekondigd door de minister, op de website van Energyville de concrete voorlopige onderzoeksresultaten en voortgangsrapportage van het onderzoeksprogramma terugvinden?

[1] Zie <https://www.energyville.be/pers/innovatieve-oplossingen-voor-ondergrondsehoogspanningsverbindingen-stroomversnelling> en https://www.standaard.be/cnt/dmf20221216_98133027.

ANTWOORD

op vraag nr. 840 van 13 september 2023

van **CARMEN RYHEUL**

1. Eind 2022 werd afgesproken dat er een onderzoeksprogramma werd opgestart rond innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen. Nadien zijn de gesprekken met EnergyVille opgestart om tot een volledig en inhoudelijk gedegen onderzoeksplan te komen. Dit werd dan voor het zomerreces finaal goedgekeurd. Om zo verder te werken aan een belangrijke maatschappelijke uitdaging van de hernieuwbare elektriciteit van op zee te brengen naar het binnenland.

Op 7 juli 2023 werd het addendum aan het Convenant tussen het Vlaams Gewest en Stichting EnergyVille goedgekeurd op de Vlaamse Regering. Via dit addendum wordt aan EnergyVille een bijzondere opdracht toegekend, met name de uitvoering van het projectvoorstel Innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen en -netten. In de Nota Vlaamse Regering werd het project uitvoerig beschreven. Het projectvoorstel "Innovatieve oplossingen voor ondergrondse hoogspanningsleidingen en -netten" heeft tot doel de versterking van het onderzoeksprogramma "Elektrische netwerken" binnen EnergyVille met het oog op de inbedding hiervan in een competentiecentrum dat het geheel van onderzoeksactiviteiten zal beheren en tegelijkertijd de valorisatie van dit onderzoek in Vlaanderen dient te waarborgen. Deze doelstellingen worden vertaald in concrete werkpakketten. Allereerst zijn er de vier werkpakketten gekoppeld aan het onderzoeksprogramma "elektrische netwerken":

- WP1: Ondergrondse wisselstroomkabels als element in het transmissienet
- WP2: Beveiliging van ondergrondse transmissienetten
- WP3: Controle interacties met AC/DC ondergrondse transmissienetten: modellering en optimale controle
- WP4: Ontwikkeling van robuuste ondergrondse energiesystemen

Naast deze 4 wetenschappelijke werkpakketten worden er ook twee additionele werkpakketten voorzien om uiteindelijk te komen tot een competentiecentrum voor ondergrondse hoogspanningsleidingen en -netten.

- WP5: Uitbouw van een simulatie- of testcentrum met oog op de versnelling van technologie-innovatie in het elektriciteitssysteem

En het laatste WP6 betreft de oprichting en het management van het competentiecentrum, dat instaat voor de organisatie en coördinatie van het geheel van de zojuist genoemde onderzoeksactiviteiten en ook de coördinatie van het simulatiecentrum. Daarnaast zal het competentiecentrum ook instaan voor het werkplan en businessplan voor een partnershipprogramma met de industrie, de organisatie van workshops, conferenties en de uitwerking van een trainingsaanbod voor bepaalde doelgroepen.

2. Dit jaar zal de eerste schijf van 750.000 euro worden uitbetaald. De schijven voor de volgende jaren (2024 tot en met 2026), met uitzondering van de subsidie voor infrastructuur, worden uitbetaald telkens na de jaarrapportering en na goedkeuring hiervan door het Departement Economie, Wetenschap en innovatie (EWI) volgens uitbetalingsschema in onderstaande tabel.

De dotatie voor infrastructuur, zijnde 9 miljoen euro, wordt uitbetaald na oplevering van “een implementatieplan van het simulatiecentrum” en na goedkeuring hiervan door het Departement EWI in 2025. De saldoshijf van 1 miljoen euro wordt uitbetaald na oplevering van het eindrapport en na goedkeuring hiervan door het Departement EWI, op advies van de stuurgroep.

Tabel: uitbetalingsschema

Jaar	Personeel	Infrastructuur	Totaal
2023	750.000		750.000
2024	1.000.000		1.000.000
2025	1.500.000	9.000.000	10.500.000
2026	750.000		750.000
2027	1.000.000		1.000.000
Totaal	5.000.000	9.000.000	14.000.000

3. Het projectvoorstel loopt over vier periode van 4 opeenvolgende jaren, van 1 juli 2023 tot en met 30 juni 2027. EnergyVille bezorgt jaarlijks aan het departement Economie, Wetenschap en Innovatie, en voorafgaand aan de stuurgroep jaarrapportering, het voortgangsrapport van het voorbije werkjaar. Dit presentatie van dit voortgangsrapport wordt gekoppeld aan een stuurgroep, en wordt minstens 2 weken voorafgaand aan deze stuurgroep aan de leden gestuurd. De exacte data van deze stuurgroepen worden in samenspraak met het departement en de leden vastgelegd. Na afloop van het project, uiterlijk 4 maanden na de einddatum, wordt een definitief eindrapport opgemaakt door Stichting EnergyVille.
4. Voor de communicatie naar het bredere publiek zal EnergyVille inderdaad een webpagina opmaken met een beschrijving en de resultaten van het onderzoeksprogramma, deze zal in de loop van het eerste jaar worden uitgewerkt en op regelmatige basis geactualiseerd worden.